

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rei Christianae Apvd Iaponios Commentarivs

Trigault, Nicolas

Avgvstae Vindelicorvm, 1615

De politico Iaponensis Reip. statu. Capvt Primvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68745](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68745)

REI CHRISTIANÆ APVD IAPONIOS
Commentarius, ex litteris annuis Societatis Iesu, Annorum 1609, 1610, 1611, 1612.

De politico Iaponiensis Reip. statu.

CAPVT PRIMVM.

 Ontinuæ rerum vices, quibus Iaponiensis Respublica volui solet, eò admirabiliorem faciunt hanc aliquot annorum quietem, vt videri possit circularem instabilitatem sub Imperatore Cubo, in quadratam firmitatem commutasse. hoc enim, de quo scribimus quadriennio, ea tranquillitate consistit, vt nulla sit varietas, quæ tanta videri debeat, vt quietem publicam perturbasse scribi possit. Nam tametsi vel fama vel metus fuit ab Imperatoris demortui filio, eiusque factione, patrium imperium armis repetendum, in solo tamen metu malum fuit. 1609. Ex hac pace domestica inquieti armisque assueti,

assueti Iaponum animi, vicina bella affectarunt. Insulae sunt non procul à Saxumna Iaponiae regno, ad austrum: Lūquiu Iapones vocant, Ligios Lusitani. Eas incolit gens Iaponibus ac Sinis non admodum abfimilis, sed lingua Iapones propius quàm Sinas confectatur, sicut viciniam commercioque in ipsum sermonem resultante. Feraces eorum ferè Insulae, quibus mortalium vita sustinetur, quod Iapones ad miscenda commercia cum Insulanis, & vicissim Insulanos cum Iaponijs inuitabat. Eos ferunt olim Saxumnae regno vectigales iugum excussisse; nisi ea bello causa quaesita sit. Ad eas subijciendas adnitente Suxuma Dynasta Cubus Imperator animum adiecit, idque negotij Saxumnae regulo ipsi demandavit: à quo delectu habito fortissimorum militum, quales vulgo habentur inter Iapones Saxumani, instructa classis subito impetu, Insulanos illos longa pace imbelles inuasit. Et quoniam intestinis res etiam illorum Publica hostibus prodebat, paruo negotio in Iaponum potestatem venit. Regulus & Optimates, à Saxumanis victoribus erepta libertate, non vita, in Iaponiam abducti, victoriae fidem suo infortunio praestiterunt.

Hoc prospero huius expeditionis eventu spes suas longius Cubus emittebat. Insula est permagna Sinensi regno propior quàm Iaponiae, non ita procul ab Amacaensi Lusitanorum
in Cant-

in Cantonienſi Prouincia emporio: eam Luſitani formoſam vocant, incertum quæ ex cauſa, cum neque admodum à ſoli vel à gentis benignitate exornetur. Externos omnes Sinis exceptis (vnde ipſi ducta colonia ſeſe propagarunt) non excludunt ſolum commercio ac finibus, ſed etiam caſu appellentes, aut naufragio eiectos, immaniores ipſo mari, feruntur omnes trucidare; quo in externorum numero, peculiari Iapones odio, ab Sinis accepto, primirecenſentur. Illius Inſulæ animos tentandos eo conſilio ſuſcepit, vti cum his libera commercia Iaponibus eſſent, quæ ſolis Sinis hætenus patuiſſe dicebantur; ſub quorum tutela dominioque eſſe conſtabat. Cupiebat igitur, vti portum aliquem ſui occuparent, & in portu arcem ad ſua tuenda excitarent. Expeditionis hoc erat conſilium: Iapones Sinarum vbique commercio prohibiti, cum opulentiffimi regni copia ſuam in multis rebus inopiam neceſſario cogantur propulſare, inuectas ab Luſitanis, Hiſpaniſque Amacao & Manilia Sinarum merces coëmunt, incredibili Negotiatorum lucro: Id lucrum externis eripere; ſuiſq; procurare, & Sinenſiū mercium Iaponiæ copiam, & ex copia vilitatē inducere nitebantur. Exploratoria igitur in Inſulam nauigia potius quam iuſtā claſſē ablegauit, ſati enim ſi poſſet impetrare, quā imperare comērcium, iudicabat. Verum ita excepti ſunt, vt præter

conficiendæ rei desperationem, vix aliud in Pa-
triam reuexerint; inhospitaliter quippe de mo-
re gentis reiecti, pignus etiam susceptæ frustra
expeditionis aliquot suorum cadauera relinque-
runt: sed non planè multi, nam aliquot Sina-
rum actuaria mortibus onusta è portu abduxe-
runt, Et Insulanos aliquot tentatæ rei testes fu-
turos interceperunt; hi cum ad Imperatorem
peruenissent, ab eo ita sunt excepti, vt Iaponicæ
gentis metum Ciuibus suis narrata humanitate
eripere posse crederentur: nam humanissimè
habiti variorum quoque munerum electione
proposita deliniti sunt, è quibus auro argentoq;
reiectis, non imprudenter fortasse Barbari ea
dumtaxat pretium habere, quæ ad humanæ vi-
tæ vsus adhibere soliti sunt, iudicarunt. Vestes
enim solum, & agris colendis venationique ap-
ptam ferri supellectilem, ex omni munerum
turba delegerunt. Deinde Iaponum nauigijs in
patriam reuecti; quid à suis impetrarint igno-
tum; nam & ipse Cubus, nescio qua ex causa, ab
ea impostero expeditione temperauit.

1611. Hunc maxime in modum Iapones intra
domesticæ pacis silentium, solos bella metuen-
tis famæ susurros audiebant. Eos auxit iusta su-
spicione Imperatoris in Miacensem superiorū
Regum curiam, è Surunga imperij sui sede ad-
uentus. Veniebat enim numeroso instructus
exercitu, millium vt aiebant septuaginta, præter
eam

eam quam singuli, ad se tuendum, Dynastæ multitudinem ipso iubente conscripserant. Hunc apparatus nemo non credidit in Findeyori superioris Imperatoris Taico filium, ex eo quod deinde contigit, fuisse comparatum. Nam cum ipse Cubus Imperator Findeyori videndi, senili fortasse desiderio, aut alia quapiam ex causa teneretur; quod iam dudum non fecerat, ei per internuncios mandat, uti ad se Miacum exemplo veniat, cupere se inclinatæ iam ætatis conscius, non ante naturæ concedere, quam eius aspectu colloquioque frueretur. Hic nuncius Findeyori, nec minus matrem ingenti metu perculit. nemini enim dubium videri poterat, quin hunc eripere filio hæredi suo metum vellet, arce Voraca, totius, ut aiunt Iaponiæ munitissima, illum exuens, qui spes in ea suas omnes ad Imperium, quo Taico Parens potitus fuerat, recuperandum collocarat. Nec hic vnus erat metus, alium constans vbique rumor confirmabat; velle nunc demum Imperatorem id in hæredis competitorem exequi, quod serius auscitius tandem aliquando futurum arbitrantur, stirpem scilicet eius, cui summam dignitatem eripuerat, in hoc vno reliquam extirpando.

Ergo his suspicionum radijs potius quam umbris territi, id consilij sumpserunt Parens ac filius in re dubia, ut multa causati, quoad liceret, tergiuersarentur. Multa super hac re vltro citroque

troque transacta, ac res tandem eo deuenit, ve
 causas omnes reijcanti Cubo renunciari iusse-
 rint, se prius ferro ventres, de more Iaponiensis,
 resecturos, quam facturos imperata. Itaque Vo-
 racæ ciues cum viderent nec illum ab instando,
 nec hos à renuendo desistere, veriti ne res in
 belli tumultus erumperet, iam plerique circum-
 spiciebant, quâ maximè ratione fortunas omnes
 suas vitamque in tuto collocarent. Iam vt appa-
 rebat, res ad summum discrimen peruenerat.
 Ergo Dynastæ nonnulli, qui Findeyori partes
 tuentur, ab eius quondam parente dignitatibus
 aucti, beneficijsque obligati, veriti vel illi vel si-
 bi, ex hoc malum creari, extremamque pernici-
 em accersiri, leuius malum esse statuerunt, per-
 suadere sibi Cubi, voluntatem, nihil ab ea quam
 denuntiarat discrepare, quàm vt discreparet, va-
 num in hac tergiuersione refugium experiri,
 & res in apertum Martem nulla repugnandi spe
 euocare. Auctores igitur utriusque fuerunt vel
 maximè, vti certam perniciem timori etiam
 certissimo posthaberent.

Ergo tum primum Findeyori ex arce ac vr-
 be Miacum versus digreditur; multa edoctus à
 à Parente, quæ in hac ancipiti visitatione obser-
 uaret, sed maximè vt apparet, in mandatis acce-
 perat, vt veneni periculum edulij cuiuslibet aut
 potionis temperantia propulsaret, eoq; solo ve-
 liceretur, quod suorû fide conditum, suspitione
 etiam

etiam periculi carere crederetur. Egressus igitur
splendido, vt decebat, apparatu, cum non procul
abesset Miaco, natu minimos duos Imperatoris
filios obuios habuit, à Parente ad eū excipiendū
honoris causa submissos, iussosq; vt in aulicis cū
eo ritibus exhibendis, sese nō pro æqualibus sed
pro inferioribus gererent. Inde ad Parentē præ-
stolantem reuersi, eum non procul abesse nunci-
arunt. Lætus hoc primo filiorum occurſu Miacū
hilaris ingreditur, concurrente ad eum visendū
Ciuitate vniuersa. Tandem in Palatium delatus,
ab Imperatore pro æquali semper est habitus, in-
credibili beneuolentiæ significatione. Tum ad
eximendos Adolescēti priores metus, variā sui-
ipsius purgatione, & amicissima colloctione
detinebat. ferunt eum renouata beneficiorum,
quæ ab Adolescentis Parente Taico acceperat,
memoria collacrymatū, parentem enim in filio
videre sibi videbatur. Sed neq; spectantes audi-
entesq; lacrymas tenuēre. Ad præter facti con-
scientiam regnandi suauitas à Tyranno nihil
impetrauit. Muneribus etiam vtrimque certa-
tum, semper Findeyori superante.

His tanta omnium ordinum non gratula-
tione minus quàm admiratione perfectis, in
arcem pari semper vrbantate exceptus visita-
tor, magna parentis ac Voracensium ciuiū gra-
tulatione se recepit; vbi etiam filios eosdē, quos
obuios habuerat, Imperatoris deinde nomine

visitationis officium rependentes excepit, part
semper vrbanitate, pompa, applausuque. Atque
in hunc modum Iaponiæ totius Imperium in-
solitam tot annis pacem quietemque conseruat

*De staturei Christianæ uni-
uersim.*

CAPVT II.

IN his, vt in proæmio monui, annalibus tri-
ennij prioris gesta scribimus, nam anni quart
res res gestæ peculiarem habebunt in fine, co-
rollarij loco, tractationem. Hoc igitur triennio
vniuersim Ecclesiæ Iaponiensi pax fuit, nostriq;
à suis in fide diuulganda exercitationibus mini-
mè prohibiti, nec Euangelij cursus publicè to-
to regno est inhibitus. Nam tametsi Cubus Im-
perator, eo, in impiam idolorum colendorum
propensionem, quo in ætatem ingrauescentem,
impetu feratur procliuius, & potius auersari
Christianæ legis euulgationem, quàm permit-
tere velle credatur; cum & edicto vetuerit No-
bilitatem Christiana sacra complecti; tamen
nec eius edicti nimia est atrocitas, aut seuera
exactio, nec cæteram multitudinem inhibet in
tenenda fide, quam susceperit pietatem exerce-
re, nec si complecti placuerit, à deserendis Dijs
Patrijs indicta lege deterret; aut socios sedibus
suis pellit, aut ab Euangelicis functionibus co-
git ab.